

عکاسی

کتابخانه عمومی دارالتبلیغ اسلامی - قم
کلاس هنر

پس از انتشار شماره‌های گذشته، نامه‌های متعددی از طرف خوانندگان رسیده که دو موضوع مهم و قابل توجه زیر در اکثر آنها دیده می‌شد:

- ۱- چه دوربینی بخریم؟
  - ۲- يك حلقه فیلم ۳۶ تایی را چطور تمام کنیم؟
- از آنجاکه هر دو مطلب فوق قابل بحث و دقت است لذا بتفصیل به جواب آنها می‌پردازیم.

اگر میخواهید دوربین بخرید
این مطالب را بدقت مطالعه کنید

گذشته‌ها

مقدمه - تاریخچه پیدایش عکاسی - تشریح دوربین عکاسی
انواع دوربین‌ها - ابژکتیف‌ها

دوربین‌های عادی ۶×۶ و ۶×۹ برای مبتدی‌ها

این دوربین‌ها معمولاً از مواد پلاستیک و نظایر آن ساخته می‌شود. دارای ابژکتیف ساده‌ای هستند که قدرت آن ۸ : ۱ و با ۱۱ : ۱ است دستگاه شاتر آنها فقط با سرعت ۱/۲۵ ثانیه و غیرفوری (B) کار میکند. در بعضی از آنها یک یا دو دیافراگم کوچکتر نیز وجود دارد. چون وسیله تنظیم و تطبیق فواصل در هیچیک از آنها موجود نیست لذا نباید از فاصله‌ی دو متر، نزدیک عکس گرفت. در مدل‌های مختلف گاهی یک فیلتر زرد نیز بچشم می‌خورد. اخیراً در اغلب آنها وسیله استفاده از فلاش هم تهیه میکنند.

انواع این دوربین‌ها مخصوصاً برای بچه‌های ۱۰ - ۱۵ ساله و هم‌چنین برای بزرگترهاییکه امکانات مالی آنها اجازه‌ی خرید دوربین‌های گرانقیمت‌تر را نمیدهد کاملاً متناسب است. نباید تصور کرد که بدست آوردن تصاویر جالب و باارزش بوسیله این دوربین‌ها ممکن نیست، گرچه امکانات آنها محدود میباشد ولی فقط کافی است که این امکانات شناخته شود و سعی گردد که در خارج از آن حدود چیزی از آنها خواسته نشود. سابقاً این دوربین‌ها را فقط بشکل جعبه‌ی مکعب مستطیل می‌ساختند و بهمین جهت عموماً آنها را دوربین‌های جعبه‌یی یا «باکس» مینامیدند ولی امروز در شکل ظاهری نیز تغییراتی داده شده است. (تصویر ۱)

دوربین‌های فانوسی ۶×۶ - ۶×۹ - ۴/۵×۶

این مدل، پیش از جنگ بین‌الملل دوم، معمول‌ترین انواع دوربین‌ها بود ولی امروز ساختن آن تقریباً متروک شده است.

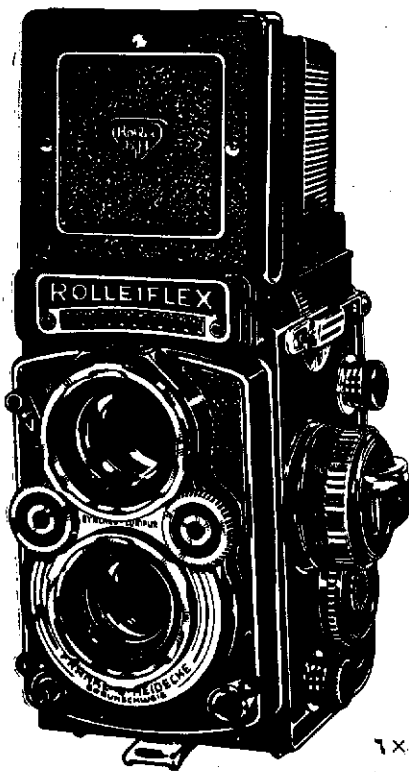
در این ردیف از انواع بسیار ساده، که از لحاظ خواص و کیفیت شباهت تامی به دوربین‌های جعبه‌یی دارند تا مدل‌های بسیار کامل و مجهز که دارای عدسی‌هایی بقدرت ۸/۲ : ۱ بوده و سرعت عمل آنها به ۱/۵۰۰ ثانیه میرسد و با تله‌متر و نورسنج نیز تجهیز شده‌اند بچشم می‌خورد (مانند سوپرایکتنا که کارخانه‌ی زایس آنرا تهیه میکرد ولی مدتی است که دیگر نمیسازد).

این نوع دوربین‌ها بیشتر بدرد کسانی می‌خورد که عکاسی را یکنوع وسیله‌ی تفریح و وقت‌گذرانی تلقی میکنند (آنها را میتوان آماتورهای متوسط نامید).

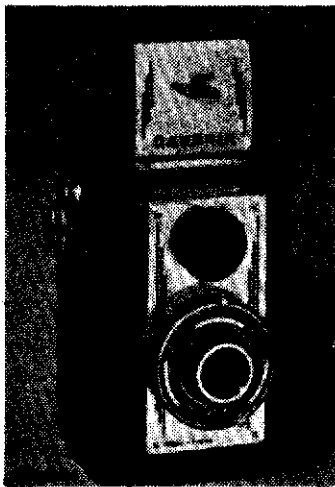
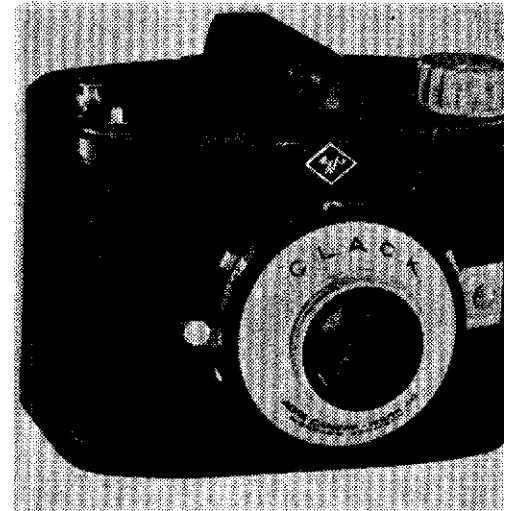
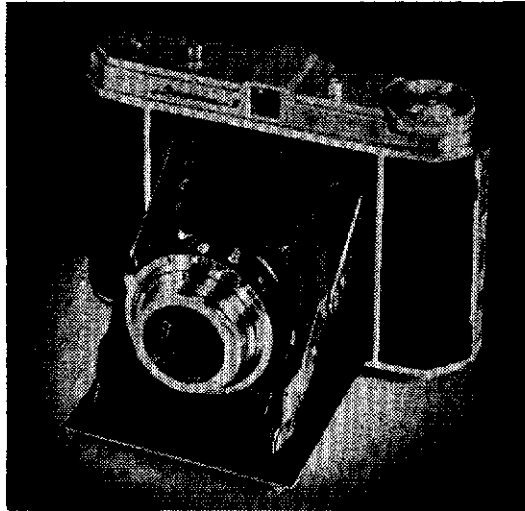
اما گروهی از آماتورهای مطلع و باتجربه نیز بعلمت اینک که تصاویر ۶×۶ و ۶×۹ بدون احتیاج به بزرگ کردن، تا حدی خوانا و قابل تماشا هستند، این دوربین‌ها را ترجیح میدهند و باصلاح نسبت بدوربین‌های فانوسی کوچک هنوز وفادار مانده‌اند. (تصویر ۲)

دوربین‌های رفلکس ۶×۶ دو ابژکتیفی

این نوع بارولیفلکس در سال ۱۹۲۵ بدنی آمد و تا جنگ اخیر فقط چند مدل از آن وجود داشت که قیمت همگی آنها

راست : تصویر ۱ - دوربین عادی ۶×۹
 وسط : تصویر ۲ - دوربین فانوسی ۶×۶
 چپ : تصویر ۳ - کاملترین و گرانبهاترین دوربین
 رفلکس دو ابژکتیف ۶×۶

تصویر ۴ - یک دوربین رفلکس
 دو ابژکتیف بسیار ساده
 و ارزان

یکی از علل اساسی رواج دوربین‌های ۳۵ میلیمتری است. نظری بمحصولات کارخانه‌های مهم دوربین‌سازی از قبیل لایتر - آگفا - زایس - کداک - کائن و فکلاندر نشان می‌دهد که هیچیک از آنها جز دوربین ۳۵ میلیمتری چیزی نمی‌سازند. در حالیکه اکثر آنها تا چند سال پیش فقط یکی دو مدل از این نوع تهیه می‌کردند. البته امکانات فراوان این دوربین‌ها را در عکس سیاه -

نسبتاً گران بود. بعلت مزایای متعددی که این مدل‌ها دارند مخصوصاً در میان عکاسان حرفه‌ای بزودی محبوبیت خاصی پیدا کرد، و اینک تقریباً هر عکاسی یکدستگاه از این نوع دوربین‌ها دارد که در موارد بسیار متعدد از آن استفاده می‌کند. یکی از مهمترین خواص آنها، راحتی دید و تنظیم فواصل است که در روی یک شیشه‌ی تار، به بزرگی حقیقی نکاتیف و عکس انجام می‌گیرد و در همانجا کادرگیری و ترکیب‌بندی (کمپوزیسیون) دقیق و صحیح باسانی امکان‌پذیر است.

در چند سال اخیر مدل‌های بسیار متعدد با قیمت‌های مختلف ساخته شده و به همین جهت تعقیب راه عکاسان حرفه‌ای (پروفیسونل) را برای آماتورها ممکن و هموار کرده است. (تصاویر ۳ و ۴)

اینک آن‌عه که عکاسی را دیگر یک مشغولیت و وسیله‌ی وقت‌گذرانی و تفریح تلقی نکرده بلکه آنرا بعنوان هنسر پذیرفته‌اند، مجهز باین نوع دوربین‌ها هستند. برای اشخاصیکه مجبور بداشتن عینک هستند استفاده از این مدل‌ها توصیه می‌گردد، زیرا با آنها هیچگونه ناراحتی و مزاحمت احساس نخواهند کرد.

اما با وجود تمام محسنات فوق‌الذکر، بعلت سنگینی وزن و بزرگی حجم دوربین‌های مزبور، ورزشکاران و کوهنوردان و اسکی‌بازان و نظایر آن‌ها دوربین‌های ۳۵ میلیمتری را ترجیح می‌دهند.

دوربین‌های ۳۵ میلیمتری

ترایدعلاقه و مصرف‌روز افزون عکس‌های پزیتیف (مثبت) رنگی که با منعکس ساختن آنها بوسیله‌ی پروژکتور (تصویره) مخصوص بر روی پرده‌ی سفید جلوه‌ی خاصی می‌یابند بیشک

سفید نیز بشرط داشتن اطلاعات کافی تکنیک و اطاعت و پیروی از قوانین مسلم فنی نباید نادیده گرفت .

انواع ساده‌ی آن (تصویر ۶) که معمول‌ترین دوربین‌های ۳۵ میلیمتری است برای کسانی که عکاسی رنگی میکنند بعنوان تنها دوربین (در صورتیکه فقط یک دوربین داشته باشند) و یا دوربین دوم (در صورتیکه دوربین دیگری برای عکاسی سیاه - سفید داشته باشند) تعیین میگردد که البته بهتر است آن یکی از نوع بزرگتر (مثلاً ۶×۶) باشد .

در طبقه‌ی بالاتر میتوان دوربین‌هایی را نام برد که دارای ابژکتیف‌های قابل تعویض هستند (تصاویر ۷ و ۸) . در آنها عالی‌ترین تجهیزات از قبیل تلمترهایی که با ابژکتیف توأم کار میکنند ، درجات سرعت کامل از ۱ ثانیه تا ۱/۱۰۰۰ ثانیه و بیشتر ، ابژکتیف‌های بسیار قوی و موجود است .

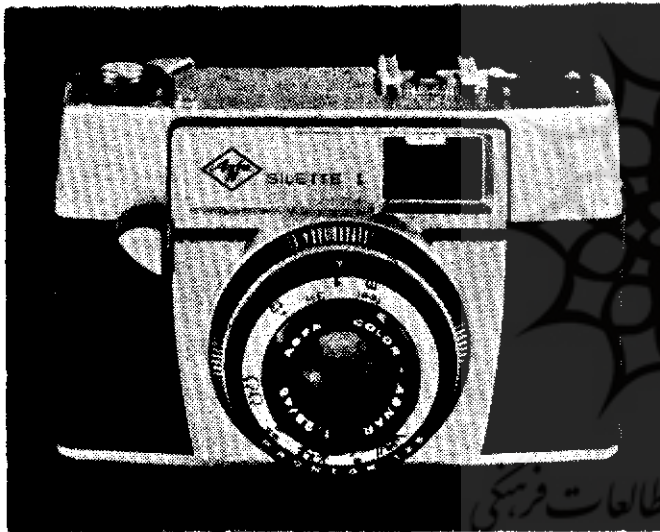
وجود ابژکتیف‌های بسیار متعدد برای این دوربین‌ها و وسایل مختلف جهت همه‌گونه عکسبرداری میدان عمل آنها را بسیار وسیع ساخته است . بهمین لحاظ تقریباً در تمام کارهای علمی ، آزمایشگاهها و مسافرت‌های بزرگ تحقیقی و اکتشافی و نظایر آن از این نوع استفاده میشود . (تصاویر ۱۱ و ۱۲) با قراردادن اطاقک رفلکس در میان دوربین و ابژکتیف ، مانند دوربین‌های رفلکس ، میتوان تصویر را بزرگی حقیقی در روی شیشه‌ی تار مشاهده و مطالعه کرد .

در دوربین‌های رفلکس یک ابژکتیف ، نیز اکثراً امکانات فوق وجود دارد و میتوان با آنها از فواصل بسیار نزدیک تا دور عکسبرداری کرد . امکان مشاهده‌ی تصویر (بطور دائم) در روی شیشه‌ی تار از مزایای این مدل‌هاست و بهمین مناسبت «شکارچیان تصویر» تمایل مخصوصی با استفاده از آن دارند. (تصویر ۷)

بطوریکه ملاحظه میشود دو نوع اخیر که کامل‌ترین انواع دوربین‌های ۳۵ میلیمتری هستند ، امکانات شبیه بهم دارند و ترجیح یکی ب دیگری نسبتاً مشکل است . در اینجا امکانات مالی را نیز باید بحساب آورد زیرا نه تنها قیمت خود دوربین گران است بلکه ابژکتیف‌ها و سایر لوازم و ملحقات ضروری آنها نیز گران‌هاست . بنابراین بهتر است پیش از اقدام با انتخاب و خرید ، لیست لوازمی را که ضروری بنظر میرسد تهیه کرد و ارزش آنها را با آن سنجید و هر کدام را که برای کارهای مورد نظر مناسبتر و از لحاظ قیمت با صرفه‌تر است برگزید .

با یک دوربین ۳۵ میلیمتری که محتوی فیلم ۳۶ تایی است چگونه باید کار کرد ؟

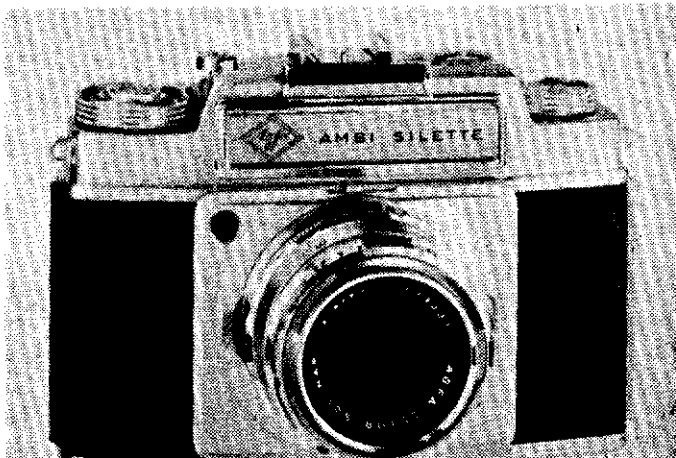
در یک لابراتوار عکاسی به فیلمی برخوردارم که در ابتدای آن صحنه‌هایی از دیدن بازدید عید نوروز و گردش‌های سیزده ، شکوفه‌های بهاری ، سپس مسافرت‌های تابستان و مناظر کنار دریا دیده میشد و بالاخره نوبت به درختان خزان دیده و برگهای زرد و خشک و تصاویر برف و اسکی میرسید . نظایر این نوارها

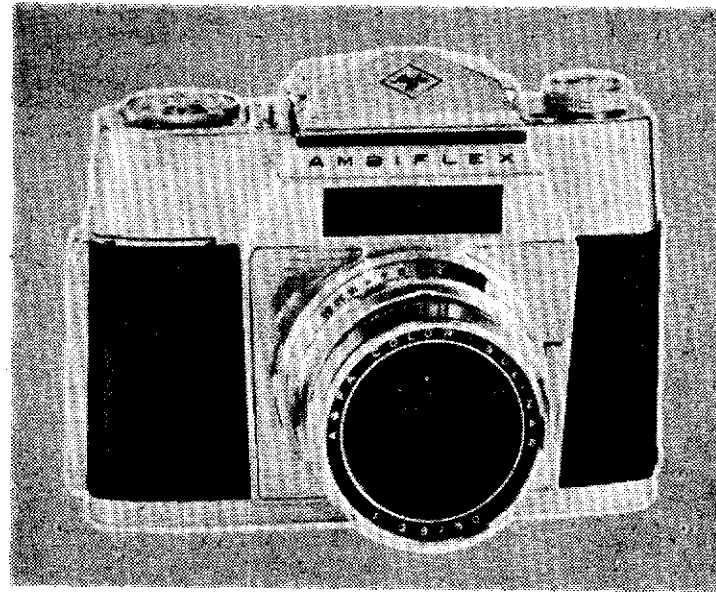
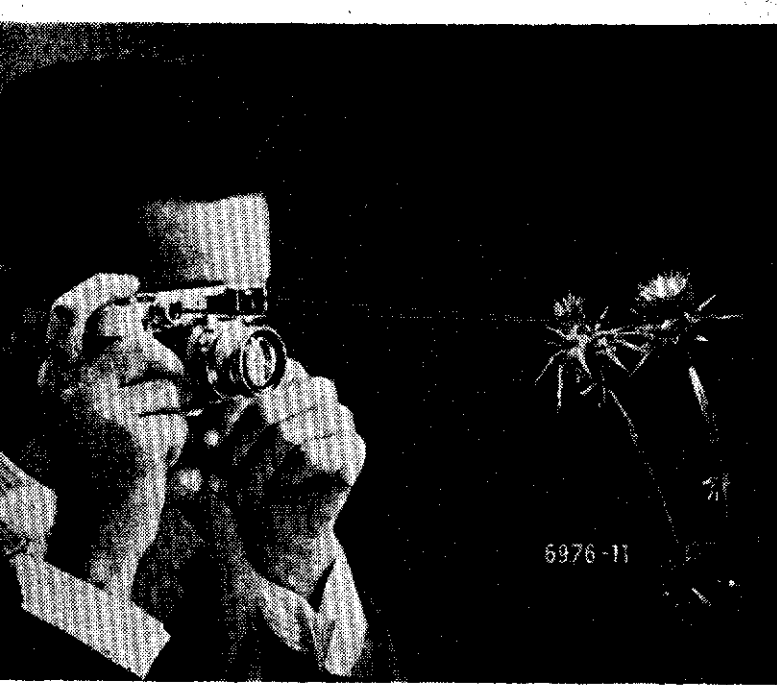
بالا : تصویر ۵ - تماشای عکسهای رنگی بر روی پرده‌ی سفید بطریق پروژکسیون

وسط : تصویر ۶ - دوربین ۳۵ میلیمتری ساده که فقط دارای سرعت‌های ۳۰ و ۶۰ و ۱۳۵ و غیر فوری است

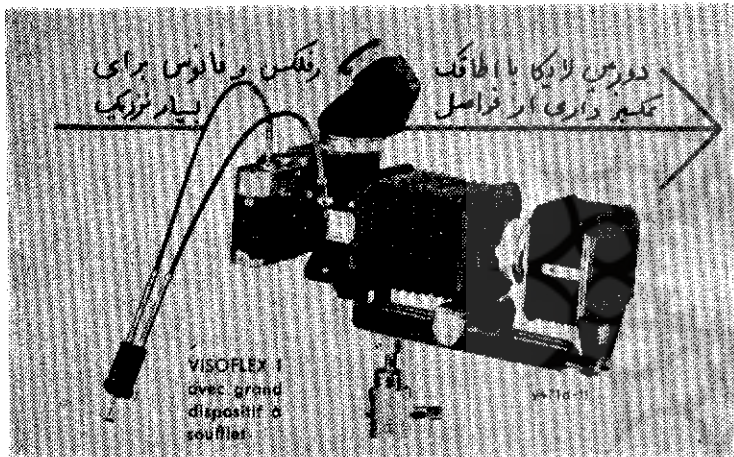
پایین : تصویر ۷ - دوربین ۳۵ میلیمتری مجهز به تلمتر با ابژکتیف‌های قابل تعویض .

راست : تصویر ۸ - دوربین ۳۵ میلیمتری رفلکس یک اینز کتیف
(باعدسی‌های قابل تعویض) مجهز به نورسنج و تله‌متر
چپ : تصویر ۹ - دوربین لایکا با وسیله‌ی مخصوص عکسبرداری
از فاصله‌ی ۷۵ تا ۳۵ سانتیمتری

تصویر ۱۰ - با استفاده از این فانوس حتی میتوان تا چهار برابر بزرگتر از اصل موضوع عکسبرداری کرد .

یکی دو تا نیست . . .
موضوعی که اکثر آماتورها را ناراحت میکند و اغلب از آن شکایت دارند اینست که نمیدانند یک حلقه فیلم ۳۶ تایی را «چطور» باید تمام کرد .

جواب این مسئله بسیار ساده است : دوربین‌هایی که ۸ و یا ۱۲ عکس میگیرند نایاب نیستند و قیمت آنها نیز از دوربین‌های ۳۶ تایی گرانتر نمیشود . دوربین ۳۵ میلیمتری را فقط بخاطر زیبایی و سبکی آن انتخاب نمیکند بلکه دلیل مهم و دقیق این انتخاب امکان عکسبرداری زیاد با آن است . کسی که با دوربین ۳۵ میلیمتری خود تنها یک عکس از یک بچه و فقط یکی دیگر از مادر بگیرد و هم چنین برای هر موضوعی اکتفا به ثبت تصویری منحصر بفرود کند شخصی را ماند که یک اتوموبیل کورسی بخرد و در جاده‌ی وسیع و آسفالته و خلوت با سرعت ۳۰ کیلومتر به طی طریق پردازد .

عکاسان با تجربه برای بدست آوردن حالتی زودگذر و پیش‌بینی نشده یک حلقه فیلم را پشت سر هم مانند قطار فشنگ مسلسل بکار میبرند و از میان ده‌ها عکس آن یکی را که از همه بهتر و پر معنی‌تر است برمیگزینند . شاید بعضی‌ها بگویند که این عمل حرام کردن فیلم است ولی آیا آنان میتوانند ادعا کنند که ۳۶ تصویر جداگانه‌ی آنها هر یک شاهکاری خواهد بود ؟ اگر نصف این عکس‌ها دارای خواص کافی نباشد معنایش اینست که نصفی از موضوعات انتخاب شده از دست رفته است . در صورتیکه دوربین ختن مقداری فیلم بسیار ناچیز بوده و در مقابل